

**Història de l'Empresa**

Codi: 102317  
Crèdits: 6

| Titulació                                   | Tipus | Curs | Semestre |
|---------------------------------------------|-------|------|----------|
| 2501572 Administració i Direcció d'Empreses | OT    | 4    | 1        |

**Professor/a de contacte**

Nom:

Montserrat Llonch Casanovas Llonch Casanovas

Correu electrònic: montserrat.llonch@uab.cat

**Utilització d'idiomes a l'assignatura**

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

**Prerequisits**

Per al seguiment de l'assignatura es recomana haver cursat Història Econòmica Mundial.

**Objectius**

Els objectius que es pretenen assolir es poden resumir en dos.

En primer lloc, es proposa analitzar l'evolució de l'empresa en els darrers dos segles i, per tant, estudiar-ne els canvis experimentats en grandària i forma. Es tracta que l'estudiant adquireixi una visió dinàmica de l'empresa mitjançant la contrastació de la teoria amb la realitat històrica i que pugui comprendre com s'articulen els factors determinants (canvi tecnològic, dotació de recursos, demanda potencial, estructura de mercat, sistema financer, marc institucional...) de les transformacions en magnitud, en estructura i en l'organització de les empreses.

En segon lloc, es tracta de proporcionar coneixements per a entendre la relació entre empresa i creixement econòmic. Així mateix, s'emfasitzarà la construcció de capacitats organitzatives en àmbits espacials i temporals ben definits (nacions i regions) i d'aquesta manera s'estudiarà la relació entre determinades formes d'empresa i la intensitat del creixement econòmic.

**Competències**

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
- Capacitat de comunicació oral i escrita en català, castellà i anglès, que permeti sintetitzar i presentar oralment i per escrit la feina feta.
- Contextualitzar els problemes econòmics en termes històrics.
- Demostrar que es coneixen les interrelacions entre les diferents economies, el paper de les institucions econòmiques nacionals i internacionals, la seva evolució i les conseqüències que en poden derivar per a una empresa.
- Identificar els agents econòmics que configuren una economia, entendre com s'han interrelacionat fins a la data, com s'interrelacionen actualment i predir comportaments futurs en funció de noves circumstàncies i de la seva influència en una empresa concreta.

## Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els indicadors de sostenibilitat de les activitats academicoprofessionals de l'àmbit integrant-hi les dimensions social, econòmica i mediambiental.
2. Capacitat de comunicació oral i escrita en català, castellà i anglès, que permeti sintetitzar i presentar oralment i per escrit la feina feta.
3. Descriure l'evolució històrica dels factors estratègics que determinen el desenvolupament i la localització de la indústria.
4. Identificar els problemes dels agents econòmics a partir de diferents experiències històriques.
5. Sintetitzar les diferents experiències de desenvolupament econòmic, a escala regional, nacional i internacional.
6. Situar, amb perspectiva històrica, les noves experiències d'industrialització als països en vies de desenvolupament.
7. Valorar els aspectes tecnològics, organitzatius i espacials dels processos d'industrialització.
8. Valorar l'impacte de les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.

## Continguts

### Bloc I. L'EMPRESA EN LA PRIMERA REVOLUCIÓ INDUSTRIAL

#### 1. L'EMPRESA EN EL CAPITALISME PROPIETARI

- 1.1. Orígens del sistema de fàbrica i de la nova empresa industrial
- 1.2. Les noves dimensions de l'empresa industrial
- 1.3. La forma predominant d'empresa
- 1.4. L'empresa en el comerç i en les finances

### Bloc II. SEGONA REVOLUCIÓ INDUSTRIAL I GRAN EMPRESA MODERNA: L'EMERGÈNCIA DEL MERCAT DE CAPITALS

#### 2. PRECEDENTS DE LA GRAN EMPRESA MODERNA I LA MODERNITZACIÓ DEL SISTEMA FINANCER

- 2.1. Els ferrocarrils i els nous reptes de la complexitat del negoci
- 2.2. La Segona Revolució Industrial i la integració del mercat internacional
- 2.3. La modernització del sistema financer

#### 3. LES ESTRATÈGIES DE CREIXEMENT I LA NOVA COMPETÈNCIA

- 3.1. Estratègies de creixement
- 3.2. La nova competència
- 3.3. Les noves tècniques de comercialització
- 3.4 L'emergència de les multinacionals

#### 4. DESENVOLUPAMENT DE LA GRAN EMPRESA I DIVERSITAT DE FORMES DE FINANÇAMENT

- 4.1. EE.UU: dels trusts a la gran empresa multidivisional. El paper de la borsa
- 4.2. Gran empresa i capitalisme cooperatiu a Alemanya. La importància de la banca.
- 4.3. El Japó: un model d'integració empresarial i financera.

## Bloc III. ALTRES FORMES D'EMPRESA A OCCIDENT

### 5. CONTINUÏTATS I CANVIS: EMPRESA FAMILIAR I PIMES

#### 5.1. L'empresa familiar: les complexitats

#### 5.2. Les petites i mitjanes empreses i el fenomen dels districtes

## Bloc IV. L'EMPRESA EN LA DARRERA GLOBALITZACIÓ CAPITALISTA

### 6. L'EMPRESA EN ELS PROCESSOS RECENTS I REEIXITS D'INDUSTRIALITZACIÓ

#### 6.1. Les economies d'industrialització recent: trajectòries, paradigmes de transferència de tecnologia i formes d'empresa

#### 6.2. L'empresa emergent a la Xina.

## Metodologia

La metodologia de l'assignatura d'Història de l'Empresa contempla tot un seguit d'activitats formatives (autònomes, dirigides i supervisades) que tenen per objectiu incidir en la millora de les competències dels estudiants, tal i com es detalla.

La metodologia docent proposada pot experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

## Activitats formatives

| Títol                                         | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|-----------------------------------------------|-------|------|--------------------------|
| Tipus: Dirigides                              |       |      |                          |
| Resolució d'exercicis, presentacions a classe | 17    | 0,68 | 2, 3, 4, 5, 6, 7         |
| Teoria                                        | 32,5  | 1,3  | 3, 4, 5, 6, 7            |
| Tipus: Supervisades                           |       |      |                          |
| Assistència a seminaris i a conferències      | 22    | 0,88 | 2, 3, 4, 5, 6, 7         |
| Tipus: Autònomes                              |       |      |                          |
| Ampliació (cerca) de materials complementaris | 14    | 0,56 | 3, 4, 5, 6, 7            |
| Estudi del material i elaboració de treballs  | 55    | 2,2  | 2, 3, 4, 5, 6, 7         |

## Avaluació

### Sistema d'avaluació

L'avaluació constarà de quatre tipus d'activitats:

1. 50%- Exàmens parcials. Hi haurà dos exàmens parcials que tindran el mateix valor de puntuació.

2. 25% -Presentació oral i/o treball d'assaig. La concreció de l'activitat es farà en funció de la grandària i de les característiques del grup.
3. 15%- Pràctiques d'estudis de cas sobre empreses.
4. 10%- Participació a classe.

Un alumne es considera "No Avaluable" en aquesta assignatura sempre i quan no hagi participat de cap de les activitats d'avaluació. Per tant, es considera que un estudiant que realitza alguna activitat d'avaluació continuada ja no pot optar a un "No Avaluable".

#### Calendari d'activitats d'avaluació

Les dates de les diferents proves d'avaluació (exàmens parcials, exercicis en aula, entrega de treballs, ...) s'anunciaran amb suficient antelació durant el semestre.

La data de l'examen final de l'assignatura està programada en el calendari d'exàmens de la Facultat.

*"La programació de les proves d'avaluació no es podrà modificar, tret que hi hagi un motiu excepcional i degudament justificat pel qual no es pugui realitzar un acte d'avaluació. En aquest cas, les persones responsables de les titulacions, prèvia consulta al professorat i a l'estudiantat afectat, proposaran una nova programació dins del període lectiu corresponent."* **Apartat 1 de l'Article 115. Calendari de les activitats d'avaluació (Normativa Acadèmica UAB)**

Els estudiants i les estudiantes de la Facultat d'Economia i Empresa que d'acord amb el paràgraf anterior necessitin canviar una data d'avaluació han de presentar la petició omplint el document Sol·licitud reprogramació prova [https://eformularis.uab.cat/group/deganat\\_feie/nou-reprogramacio-de-proves](https://eformularis.uab.cat/group/deganat_feie/nou-reprogramacio-de-proves)

#### Procediment de revisió de les qualificacions

Coincidint amb l'examen final s'anunciarà el dia i el mitjà en que es publicaran les qualificacions finals. De la mateixa manera s'informarà del procediment, lloc, data i hora de la revisió d'exàmens d'acord amb la normativa de la Universitat.

#### Procés de Recuperació

"Per participar al procés de recuperació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats que representi un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura o mòdul." **Apartat 3 de l'Article 112 ter. La recuperació (Normativa Acadèmica UAB).** Els estudiants i les estudianteshan haver obtingut una qualificació mitjana de l'assignatura entre 3,5 i 4,9.

La data d'aquesta provaestà programada en el calendari d'exàmens de la Facultat. L'estudiant que es presenti i la superi aprovarà l'assignatura amb una nota de 5. En cas contrari mantindrà la mateixa nota.

#### Irregularitats en actes d'avaluació

Sense perjudici d'altres mesures disciplinàries que s'estimin oportunes, i d'acord amb la normativa acadèmica vigent, "en cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0". Apartat 10 de l'Article 116.

Resultats de l'avaluació. (Normativa Acadèmica UAB)

L'avaluació proposada pot experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

#### Activitats d'avaluació

| Títol                                 | Pes | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|---------------------------------------|-----|-------|------|--------------------------|
| Examen parcial 1                      | 25% | 1,5   | 0,06 | 2, 3, 4, 5, 6, 7         |
| Examen parcial 2                      | 25% | 1,5   | 0,06 | 2, 3, 4, 5, 6, 7         |
| Participació a classe                 | 10% | 0     | 0    | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8   |
| Pràctiques d'estudis de cas           | 15% | 5,5   | 0,22 | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8   |
| Treball d'assaig i/o presentació oral | 25% | 1     | 0,04 | 2, 3, 4, 5, 6, 7         |

## Bibliografia

### LECTURES OBLIGATÒRIES

#### MANUAL DE REFERÈNCIA DE L'ASSIGNATURA.

- VALDALISO, Jesús M.; LÓPEZ, Santiago (2007), *Historia Económica de la Empresa*, Barcelona: Crítica.

- PALAFOX, Jordi (ed) (2014). *Los tiempos cambian. Historia de la economía*. València: Tirant Humanidades, cap. 4 (108-140), cap. 8 (230-253) i cap. 10 (280-308)

<https://biblioteca-tirant-com.are.uab.cat/cloudLibrary/ebook/show/9788416062195>

#### MANUAL DE REFERÈNCIA INTERNACIONAL

- JONES, Geoffrey; ZEITLIN, Jonathan (2008), *The Oxford Handbook of Business History*. Oxford; New York : Oxford University Press.

### BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

- BAUMOL, William J.; LITAN, Robert E; Schramm, Carl J.(2007), *Bad Capitalism and the Economics of Growth and Prosperity*. New Heaven: Yale University Press.

<https://ebookcentral-proquest-com.are.uab.cat/lib/uab/detail.action?pq-origsite=primo&docID=3420392>

- BLACKFORD, Mansel G. (1998), *The Rise of Modern Business in Great Britain, the United States and Japan*. Chapel Hill.

<https://web-p-ebshost-com.are.uab.cat/ehost/ebookviewer/ebook?sid=4049d815-147c-4300-8619-130e375e7c>

- CARNEVALI, F.(2005), *Europe's Advantage: Banks and Small Firms in Britain, France, Germany and Italy since 1918*. Oxford- New York: Oxford University Press.

<https://web-p-ebshost-com.are.uab.cat/ehost/ebookviewer/ebook?sid=fa490579-0f60-4fcc-93aa-b3dd7b39b8e>

- CATALAN, Jordi; MIRANDA, José Antonio; RAMON, Ramon (eds) (2011) *Distritos y clusters en la Europa del Sur*. Madrid: Lid.

<https://ebookcentral-proquest-com.are.uab.cat/lib/uab/detail.action?pq-origsite=primo&docID=6883325>

- CHANDLER, Alfred D. (1987), *La mano visible. La revolución en la dirección de la empresa norteamericana*. Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social.

- CHANDLER, Alfred D. (1991), "La lógica permanente del éxito industrial", *Harvard Deusto Business Review*, nº 45, 117-129. (disponible amb autenticació)

- CHANDLER, Alfred D. (1996), "Los fundamentos del capitalismo gerencial en la industria alemana" en CHANDLER, Alfred D., *Escala y diversificación : la dinámica del capitalismo industrial*. Zaragoza : Pressas Universitarias de Zaragoza, 657-705.

- COLPAN, Asli M.; HIKINO, Takashi; Lincoln, James R. (ed) (2010), *The Oxford Handbook of Business Groups*. Oxford: Oxford University Press.  
<https://web-s-ebscohost-com.are.uab.cat/ehost/ebookviewer/ebook?sid=f55b1ce8-9d5f-4c9d-afcf-409f3ece4011>
- COMÍN, Francisco (1996), "La empresa pública en la España contemporánea: formas históricas de organización y gestión" en COMÍN, F.; MARTÍN ACEÑA, P. (ed), *La Empresa en la historia de España*. Madrid: Civitas, 349-367.
- DEI OTTATI, Gabi (1996). "El distrito industrial y el equilibrio entre cooperación y competencia", *Información Comercial Española*, 754, 1996, 85-95.
- DORE, Ronald (2005), *Capitalismo bursátil, capitalismo del bienestar. Japón y Alemania versus los anglosajones*. Madrid: Akal, 31-52 y 201-217.
- FREEMAN, Chris; LOUÇÃ, Francisco (2002) *As time goes by: from the industrial revolutions to the information revolution*. Oxford: Oxford University Press.  
<https://ebookcentral-proquest-com.are.uab.cat/lib/uab/detail.action?pq-origsite=primo&docID=3052743>
- JONES, Geoffrey (2005), *Multinationals and Global Capitalism: From the Nineteenth to Twenty-First Century*. Oxford: Oxford University Press.  
<https://oxford-universitypressscholarship-com.are.uab.cat/view/10.1093/0199272093.001.0001/acprof-97801992>
- LAMBERT, Juha-Antti; LUBINAITÉ, Sandra; OJALA, Jari; TIKKANEN, Henrikki (2021), The curse of agility: The Nokia Corporation and the loss of market dominance in mobile phones, 2003-2013, ***Business History***, 63, 4, 547-605.
- PIORE, Michael J.; SABEL, Charles F. (1990), *La Segunda Ruptura Industrial*. Madrid: Alianza.
- POLLARD, S. (1987), *La génesis de la dirección de la empresa moderna*. Madrid, Ministerio de Trabajo y Seguridad Social.
- YOSHIMORI, Masaru (1993), "Claves de la competitividad japonesa", ***Harvard-Deusto Business Review***, 56, 1993, 20-30.

## Programari

El programari recomanat és Word, Excel i Power Point.